

OLIVIER
BOURDEAUT

Čekání na Bojanglese

*Dokud se tančí,
nic zlého se
nemůže stát*

Přeložila Jovanka Šotolová

Plus

Čekání na Bojanglese

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Olivier Bourdeaut
Čekání na Bojanglese – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

Čekání na Bojanglese

**OLIVIER
BOURDEAUT**

Čekání na Bojanglese

*Dokud se tančí,
nic zlého se
nemůže stát*

Přeložila Jovanka Šotolová

Plus

*Toto je můj pravdivý příběh
plný bezhlavých lží,
protože takový už je prostě život.*

1

Můj otec mi řekl, že než jsem se narodil, jeho povoláním bylo harpunovat lelky. Ukázal mi harpunu a chyceného lelka.

„Nechal jsem toho, protože to bylo moc náročné a moc špatně placené,“ prohlásil a své staré náčiní uložil do lakované truhličky. „Teď otvírám autoopravny. Práce je to namáhavá obdobně, leč placená výborně.“

Když jsme se na začátku školního roku měli všichni před třídou představit, i já se chtěl jeho povoláním pochlubit, narazil jsem však: pěkně si mě vychutnali a dosyta se mi vysmáli.

„S pravdou nikam nedojdeš, byt' je povedená jako lež,“ posteskl jsem si.

Můj otec byl ve skutečnosti právník.

„Živíme se právem!“ prskal smíchy a nacpával si dýmku.

Nebyl ani soudce, ani poslanec, ani notář, ani advokát. Nic takového. Práci získal zásluhou svého přítele senátora. Měl zprávy z první ruky o nových úpravách v legislativě, tím pádem šikovně vklouzl do nové profese, kterou mu na míru ušil právě senátor. S novými zákony vznikají nová řemesla. Tak se stal z otce „otvírač autoopraven“. Senátor se potřeboval postarat o bezpečnost a životaschopnost automobilového parku, proto se rozhodl zavést pro všechny povinnou technickou kontrolu. Majitelé starých kraksen a vraků, všelijakých limuzín i nákladáků, ať bohatí anebo chudí, napříště už nikdy nesměli motor zadřít či uvařit, a proto museli své vozy nechat odborně vyšetřit. A jelikož to bylo povinné, můj otec jim své služby samozřejmě účtoval hodně, hodně draho. Účtoval si cestu tam i zpět, prohlídku i kontrolu, a soudě dle jeho výbuchů smíchu to šlo jako po másle.

„Vždyt já zachraňuji životy, zachraňuji životy!“ smál se, jakmile ponořil nos do výpisů z účtu.

Zachraňování životů tehdy vynášelo. Otec otevřel hromady autoservisů a hned je prodával konkurenci, což přinášelo velkou úlevu mamince, které se zachraňování životů pranic nelíbilo, protože on potom musel věčně pracovat a my neměli šanci ho potkávat.

„Když dlouho hákuju, snadno se pak zase zdekuju,“ hájil se otec, ovšem já tomu moc nerozuměl.

Vlastně jsem otci nerozuměl často, a i když se to později zlepšovalo, stejně bylo co ladit. Asi to tak mělo být.

Tvrdil mi, že se tak už narodil, já však dost rychle pochopil, že ta popelavá, lehce oteklá rýha na pravé straně spodního rtu, díky níž měl neustále ve tváři krásný, ale trochu přehnaný úsměv, je následek neúnavného kouření dýmky. Účesem s pěšinkou uprostřed a zvlněnými kadeřemi po stranách mi připomínal pruského kyrysníka z obrazu u nás v hale. Nikdy jsem neviděl, že by se někdo takhle česal, kromě toho Prusa a mého otce. Mírně vpádlé očníce a lehce vypoulené modré oči mu dodávaly zvláště vykulený výraz. Hluboký, neklidný. V těch dobách jsem ho vídal pořád šťastného, ostatně sám říkával:

„Jsem šťastný trouba!“

A matka na to:

„Věříme vám na slovo, Georges, my vám věříme na slovo!“

Věčně si zpíval, ačkoli mu to nešlo. Někdy si hvízdal, což mu taky nešlo, ale jako všechno, co jde od srdce, se to dalo snést. Vyprávěl krásné historky, a když jsme výjimečně neměli návštěvu, neváhal své velké vyzábělé

tělo složit ke mně na postel, aby mě uspal. Stačilo očima zakoulet, do lesa zavolat, srnu, šotka či smrtku povolat, a na spánek jsem se mohl s chutí vykašlat. Během chvilky jsem rozjařeně poskakoval po lůžku anebo se zkamenělý hrůzou schovával za závěsy.

„Po takových historkách oka nezamhouříš,“ prohlášoval mezi dveřmi, když už byl na odchodu.

Ale ani v tom se mu nedalo věřit. V neděli odpoledne potřeboval vyhnat nahromaděné napětí z uplynulého týdne, a tak posiloval. Do půl těla vyslečený a dýmkou v ústech vybavený se postavil před veliké zrcadlo ve zlaceném rámu s velikým ozdobným uzlem nahore, cvičil s maličkými činkami a poslouchal jazz. Říkal tomu „gym tonic“, jelikož si co chvíli dopřával pauzičku a gin tonic, ovšem v nemalých dávkách, přičemž nikdy neopomněl matce znovu připomenout:

„Marguerito, měla byste taky zkusit sportovat, věřte, že je to pořádná legrace, a aniž by člověk čekal veliké ovace, cítí se mnohem líp, pln síly... a tak nějak divoce!“

Matka, zcela zaměstnaná tím, jak se snažila s jazykem opřeným o zuby a jedním okem přivřeným napíchnout papírovým pidiparaplíčkem olivu ve svém martini, odvětila:

„Měl byste to, Georges, zkusit s pomerančovým džusem, a věřte mi, že pak už by sport zdaleka tak legrační

nebyl! A moc vás prosím, přestaňte mi říkat Marguerito, vyberte mi nové jméno. Nebo vám tu začnu bučet, co rozdivočelá jalovice!“

Nikdy jsem nepochopil proč, ale otec matce zásadně neříkal jedním jménem déle než dva dny po sobě. I když se jí některá přízviska omrzela dříve a jiná až o chvílku později, měla tenhle zvyk ráda. Každé ráno v kuchyni po otci vesele pokukovala, nos zabořený do velkého šálku anebo bradu v dlaních, a vyčkávala čerstvým ortel.

„Ale to mi nemůžete udělat! Renée! To opravdu dnes nejde! Máme přece na večeri pozvanou návštěvu!“ vyprskla smíchy, načež se otočila k zrcadlu a s úšklebkem pozdravila novou Renée, důstojně přivítala novou Joséphine, případně nafoukla tváře a pokynula nové Marylou.

„Kromě toho mi pro Renée v šatníku chybí negližé.“

Pouze jedinkrát v roce bylo matčino jméno předem dané. Na 15. února se proměnila v Georgette. Její pravé křestní jméno sice znělo ještě jinak, ale výhodou svaté Georgette je, že následuje po svatém Valentýnovi. Rodičům připadalo uboze neromantické sedět v restauraci v obklopení předstírané lásky a trápit se čekáním na objednanou krmí. Proto každoročně slavili svatou Georgette, a mohli si tudíž užívat prázdný sál, všichni

číšníci kmitali jen kolem nich, obsluha jim vystrojila soukromý bál. Tatínek byl v tomto směru neoblomný: romantický svátek musí nést jméno ženy.

„Rád bych si rezervoval stůl na jméno Georgette a Georges, prosím. A pro jistotu se ptám, nemáte už doufám ty děsné dorty ve tvaru srdce? Ne? Bohudík!“ ulevilo se mu, když zamlouval stůl ve vyhlášené restauraci.

Den svaté Georgette neměl se svátkem zamilovaných pranic společného.

Jakmile otec skončil s otvíráním autoservisů a už nemusel časně vstávat, aby nám zajistil živobytí, začal psát knihy. Psal pořád a hodně. Vysedával u psacího stolu, před sebou papír, a psal. Při psaní se smál, až se za břicho popadal, takže byl z toho psaní celý vysmátý, plnil si dýmku, plnil popelník a plnil taky místnost kouřem, stejně jako papír inkoustem. Naopak vyprazdňoval pouze šálky s kávou a lahve hrající kdejakou barvou. Nakladatelé však odpovídali stále stejně: „Dobře napsané, humorné, ale nemá to hlavu ani patu.“ Matka ho utěšovala:

„Copak někdo někdy viděl knihu s hlavou a patou? Pochybuj!“

Moc jsme se tomu nasmáli.

Otec o ní říkal, že si tyká s hvězdami, což mi přišlo divné, poněvadž ona všem vykala, dokonce i mně. Vykala také Slečně z Numidie, tomu půvabnému a podivuhodnému ptáku, co s námi bydlel v bytě, procházel se a vlnil dlouhým černým krkem, natřásal bílou chocholku a upíral na nás své krutě červené oči, a to od té doby, co ho rodiče za jejich dřívějšího života přivezli z nějaké cesty kdovíkam. Říkali jsme jí Slečna Nadpočetná, neboť byla vpravdě k ničemu, dokázala jen bezdůvodně, ale šíleně řvát, vytvářet kulaté hromádky na parketách a chodit mě budit uprostřed noci tím, že mi svým oranžovo-olivově-zeleným zobákem klovala do dveří. Se Slečnou to bylo jako s příhodami, co mi vyprávěl můj otec: i ona spala, aniž oka zamhouřila, do postele si nelehala, stála a hlavu si pod křídlo schovávala. Když jsem byl malý, mockrát jsem ji zkoušel napodobit, ale šlo to víc než ztuha. Slečna zbožňovala, když si maminka vleže na kanapi četla a přitom ji hodiny a hodiny hladila po hlavě. Jako všichni ochočení ptáci Slečna milovala četbu. Jednou si maminka usmyslela, že Slečnu Nadpočetnou vezme s sebou do města na nákupy, a vyrobila na to z perel krásné vodítko. Jenže Slečna se bála lidí a lidi se báli Slečny, jelikož řvala jak na lesy. Nějaká stařenka s jezevčíkem dokonce tvrdila, že vláčet takhle ptáka na vodítku městem po chodníku je nelidské a nebezpečné.

„S chlupama jako s peřím, to vám tak zbaštím! Slečna nikdy nikoho nepokousala a podle mě je mnohem sličnější než ten váš chlupatý salám! Pojdte, Slečno, jdeme domů! Tady je někdo tak přízemní a tak hrubý!“

Přišla notně vytočená a jako obvykle, když na ni padla tahle nálada, zamířila rovnou za otcem, aby mu to všechno dopodrobna vylíčila. A jako obvykle, teprve když to ze sebe vyklopila, začala být zase patřičně rozpustilá. Takhle vypěnila často, ale nikdy ne na dlouho, otcův hlas na ni působil jak balzám. A jinak se nad vším rozplývala, běh světa brala jako natolik vydařenou zábavu, až z toho radostí poskakovala. Ke mně se nechovala ani jako k dospělému, ani jako k dítěti, ale spíš jako k románové postavě. Postavě z románu, který měla moc a z celé duše ráda a od nějž se odloučit nehodlala.

„Realita je tak banální a smutná! Vymyslete si pro mě nějaké pěkné povídání, umíte tak hezky lhát, chci poslouchat něco pro zasmání, chci si to vychutnat.“

A tak jsem si pro ni vymyslel příběh o tom, co jsem toho dne zažil, načež mi zuřivě tleskala, smíchem se zalykala:

„To byl ale den, mé milé dítě, to byl den, to vám přeju, musel jste si opravdu užít!“

Pak mě zasypala polibky. Říkala tomu, že mě ozobává, a mně se to její ozobávání moc líbilo. Každé ráno,

jen co nafasovala své nové jméno, mi svěčila jednu svou čerstvě navoněnou sametovou rukavičku, aby mě tak její ruka mohla po celý den vést.

Určité rysy obličejě nesly stopy její dětské nátury: krásné plné tváře, zelené oči jiskřící lehkovážností. S pestřými perleťovými sponkami, jimiž poněkud náhodně krotila svou lví hřívu, vypadala jako vzdorovitá a drzá, trochu pomalejší školáčka. Zato plné karminové rty, v nichž dokázala zázračně ležérně držet tenké cigarety, a dlouhé řasy, přes něž sledovala okolní cvrkot, náhodnému pozorovateli naznačovaly, že už vyrostla. Její lehce výstřední a výrazně elegantní oblečení, nebo aspoň cosi v tom, jak je kombinovala, přísným pohledům dokazovaly, že už něco zažila, že je jí přesně tolik, kolik jí je.

Tohle si zapsal otec do tajného deníku, který jsem si přečetl později, až po tom všem. Chyběla tomu sice pata, ale hlavu to přece jen mělo, a rozhodně ne jen tak ledajakou.

Rodiče tancovali pořád a všude. V noci se svými přáteli, spolu každé ráno a každé odpoledne. Někdy jsem tančil s nimi. Jejich tanec byl opravdu neuvěřitelný, srazili, co jim přišlo do cesty, otec matku pouštěl do oblak, a když vykroužila piruetu, a někdy i dvě nebo tři, dokázal ji chytit, a přitom o ni nehtem nezavadit. Pro-

hodil si ji mezi nohama, zatočil s ní dokola jako s korouhvičkou, a když ji nakonec pustil, aniž se o to snažil, maminka padla na zadek. Šaty se kolem ní rozprostřely, stvořily tak podšálek a ona šálek. K tanci si připravovali bláznivé koktejly s paraplíčkem, olivou a lžičkou, k jejichž výrobě si dávala nástup celá garnizona lahví. Na komodě v salonu, pod obrovským černobílým snímkem maminky, jak skáče ve večerní róbě do bazénu, stál krásný starý gramofon a na něm bez ustání hrála jedna jediná deska, Nina Simone zpívala pořád tutéž písničku, „Mister Bojangles“. Žádná jiná deska neměla oprávnění se na gramofonu objevit, ostatní hudba se musela uklidit do modernější, nudné hifi věže. Tahle hudba byla opravdu bláznivá, smutná i veselá, snad proto s náladami mé matky dokonale ladila. Trvala dlouho, ale přesto skončila pokaždé moc brzy, matka honem křičela: „Pusťme si ještě Bojanglese!“ a náruživě tleskala.

A tak se někdo musel chopit ramene a diamantový hrot přesunout zase ke kraji. Z ničeho jiného než z diamantu totiž takovou hudbu nedostanete.

Náš byt byl hodně velký, protože k nám chodila opravdu spousta lidí. Na podlaze ve vstupní hale jsme měli velké černé a bílé dlaždice, obrovskou hrací plochu na dámu. Otec koupil čtyřicet černých a bílých polštářů

a ve středu odpoledne se pořádaly velké partie, přičemž na nás dohlížel pruský kavalír: přestože nikdy nic neříkal, dostal roli rozhodčího. Slečna Nadpočetná nám občas hru kazila, strkala do polštářů hlavou, klovala do nich, vybírala si výlučně ty bílé, poněvadž se jí nelíbily, anebo se jí líbily moc, to nikdo netušil, Slečně jsme ostatně v leccems příliš nerozuměli, měla svá tajemství jako každý jiný. V rohu se vršila hora pošty, kterou rodiče vytvořili tak, že tam odhodili každý dopis, který dostali, aniž se namáhali jej otevřít. Na tu úctyhodnou horu jsem se mohl kdykoli vrhnout, nehrozilo, že bych se zranil, byla veselá a měkká, stala se součástí vybavení bytu. Otec mi někdy říkal:

„Jestli budeš zlobit, nechám tě všechnu tu poštu zpracovat, rozlepit obálky a roztřídit dopisy!“

Ale nikdy k tomu nedošlo, nebyl totiž zlý.

Obývací pokoj vypadal opravdu praštěně. Stála tam dvě rudá křesla, aby rodiče mohli v pohodlí popíjet, skleněný stůl vyplněný pískem všech barev, obrovská modrá prošíváná pohovka, na níž se podle mé matky doporučovalo skákat, sama mi to poradila. Často dokonce skákala se mnou, vyskakovala tak vysoko, až se dotýkala křišťálové koule lustru s tisícem svíček. Otec měl pravdu: když se jí zachtělo, skutečně si mohla tykat s hvězdami. Před pohovku na starý cestovní kufr pole-

pený samolepkami hlavních měst umístili malý plesnivý televizor, ačkoli moc nefungoval. Na všech kanálech běžely šedo-černo-bílé obrázky mraveniště. Za trest za to mizerné vysílání mu otec nasadil šaškovskou čepici. Někdy mi říkal:

„Jestli budeš zlobit, pustím televizi!“

Dívat se na televizi celé hodiny, hrozná představa. Ale udělal to jen zřídka, vážně nebyl zlý. Matce se nelíbil příborník, a tak ho nechala porůst břečťanem, který se jí líbil. Ze skříně se stala obrovitá rostlina, jež opadávala, a proto se musela zalévat. Divná skříň, divná rostlina. V jídelně se nacházelo různé jídlo, velký stůl a hodně židlí pro návštěvy a samozřejmě taky pro nás, jak jinak. Do ložnic se chodilo dlouhou chodbou jako stvořenou pro lámání rekordů v běhu, o čemž rozhodovaly stopky. Vyhrával pokaždé otec, prohrávala pravidelně Slečna Nadpočetná; závodění ji ne bavilo a stejně se bála potlesku. Ve svém pokoji jsem měl tři postele: malou, větší a největší. Nechal jsem si je z doby, kdy jsem byl malý, protože jsem v nich strávil hezké chvíle, a mohl jsem tak pořád volit z mnoha možností, třebaže tatínek říkal, že z toho věčného vybírání budu mít tak leda ujímání. Na zdi se na plakátu pyšnil zpěvák Claude François v kýčovitém obleku. Tatínek na něj kružítkem narýsoval terč a házel po

něm šipky, prohlašoval totiž, že zpívá falešně, ještě že tomu elektrické podniky učinily přítrž, říkal. Já ovšem nechápal ani jak, ani proč. Občas to s ním bylo těžké, mluvil v hádankách. Kuchyňská podlaha se ztrácela pod květináči s rostlinami, jež nás měly živit; maminka je však většinou zapoměla zalít, tudíž se nám všude vršilo seno. A když se zadařilo a vzpomněla si, zase je pravidelně přelila. Květináče protékaly jako cedníky a v kuchyni se dalo bruslit. Smířili jsme se tedy s rybníky a vyčkávali, než půda vodu vsákne a vyřeší za nás úklid. Slečně Nadpočetné se zaplavená kuchyň moc líbila, podle maminky byla konečně ve svém živlu, mávala křídly a nafukovala krk, jako to dělají ptáci spokojení ve svém bydlu. Od stropu, mezi pánvičkami a hrnci, visela sušená prasečí noha, na koukání dost odporná, ale k jídlu výborná. Když jsem byl ve škole, maminka vařila do fóroty, chystala tudíž všelike dobroty, svěřovala je však obratem lahůdkáři za rohem, od něho jsme už pamlsky objednávali befelem. Žádná lednice by pro tolik hostů nestačila, proto se ji maminka ani plnit nesnažila. Na jídlo zvala každého, a to od večera do rána bílého: přátele, některé sousedy (přínejmenším ty, kteří se nebáli hluku), bývalé kolegy mého otce, domovníci, jejího manžela, pošťáka (když přišel ve vhodnou dobu), prodavače z dalekého

Maghrebu, jenž měl ale krámek dole v našem domě, a jednou dokonce starého pána v hadrech, co opravdu nevoněl, přesto ale vypadal, že ho to potěšilo. Maminka se nikdy neudobřila s hodinami, takže se stávalo, že jsem přišel ze školy na svačinu a dostal jsem pečenou kýtu, jindy jsme na večeři čekali i do půlnoci. Ale krátili jsme si chvíle tancem a olivami. Někdy jsme tancovali moc, až jsme o jídlo ztratili zájem, a maminka se potom pozdě v noci rozplakala, aby mi ukázala, jak moc je jí to líto, ozobávala mě a pevně mě k sobě tiskla, obličej měla vlhký a voněla koktejlem. Moje matka prostě byla taková a bylo to tak dobře. Hosté se hodně smáli, smáli se nahlas a někdy už byli smíchem tak unavení, že se rozhodli strávit noc u nás v jedné z mých postelí. Ráno je probouzel křik Slečny Nadpočetné, jež hodlala veškeré vyspávání jednou provždy vymýtit. Když jsme měli návštěvu, vždycky jsem uléhal ve svém největším lůžku a ráno jsem pobaveně sledoval hosty v dětské postýlce poskládané jako harmonika nebo zkroucené do kozelce.

Třikrát v týdnu k nám na noc chodil vždy stejný host. Senátor opustil svůj okrsek ve střední Francii a přesídlil do pařížského paláce. Otec pro něho měl něžné jméno „Špinavec“. Nevím, jak se seznámili, verze příběhu

se po každém koktejlu měnila, ale rozhodně se spolu šíleně bavili. Špinavec nosil vlasy na mikádo. Ne holčičí mikádo, měl vlasy krátké, na ježka, ale nahoře mu tvořily pravý úhel; nebyl to střih mikádo, ale mikádovitý účes na kulaté červené kebuli fešně říznutý pěstěným knírem, a k tomu brýle s tenkými kovovými obroučkami, které mu seděly na podivných uších ve tvaru ocasu hodně velké krevety. Vykládal mi, že má uši jako oca-sy hodně velkých krevet kvůli ragby, čemuž jsem moc nerozuměl, shledal jsem však, že „gym tonic“ je sport méně nebezpečný než ragby, aspoň co se týče uší. Barva a tvar rozdrcené chrupavky udělaly z jeho boltců krevety, chudák malá sotva mohl hřímat, že jsou to jen hloupé klevety. Když se smál, tělo se mu celé natřásalo, a jelikož se smál neustále, to zemětřesení nikdy nepřestávalo. Mluvil hlasitě, hlas mu praskal jako staré rádio. Neodkládal svůj věčný, obrovitý doutník, který si ale nikdy nezapaloval. Už při příchodu to objemné cigáro držel v ruce anebo v ústech, při odchodu ho ukládal do pouzdra. Hned na prahu křičel:

„Caïpirovska! Caïpirovska!“

Dlouho jsem si myslel, že tak volá na svou ruskou přítelkyni, jenže ta se nikdy neukázala, otec mu tedy pro zpříjemnění čekání podával ledový koktejl s mátou a senátor byl spokojený i tak. Matka měla Špinavce moc

ráda, protože s ním byla legrace, skládal jí celé haldy komplimentů a umožnil nám vydělat spoustu peněz. Já ho měl rád ze stejných důvodů, prostě tak. Za dlouhých nočních tanečků se snažil obejmout všechny přítelkyně mé matky. Otec říkal, že skočí po každé příležitosti. Někdy to zabíralo, to pak spěšně odcházel skočit po příležitosti do ložnice. Po pár minutách vycházel ven ještě červenější než obvykle, tvářil se šťastně a vykřikoval jméno své ruské přítelkyně, prostě se to snažil zamluvit.

„Caïpirovska! Caïpirovska!“ křičel nadšeně a nasažoval si brýle na ty své krevetí uši.

Ve dne pracoval v Lucemburském paláci, ten se skutečně nachází v Paříži, sám vlastně netuším proč. Říkal, že čím chodí pracovat později, tím se potom domů vrací časněji. Vedl veselý život. Tvrdil, že než padla zeď, jeho povolání bylo teprve veselé. Všechno prý se zdálo naprosto průhledné a s tou železnou oponou jednoduše ložené. Vykládal jsem si to tak, že mu předělávali kancelář, zbořili tam nějakou zeď a ve snaze o nápravu mu omylem zazdili okna. Chápal jsem, že se vrací domů brzy, v takových podmínkách se z každého stane povaleč, na to nemusíte být hned špinavec. Otec o něm prohlásoval:

„Špinavec je můj nejdražší přítel, jeho přátelství se nedá docenit.“

A tomu jsem rozuměl dobře.

Za peníze z autoopraven koupil tatínek krásný zámek ve Španělsku, daleko, až dole na jihu. Chvíli autem, chvíli letadlem, ještě chvíli autem a s velkou dávkou trpělivosti. V horách, kousek nad úplně bílou vesnicí, kde v poledne nepotkáte živáčka, zato v noci to žije. Ze zámku jsme viděli jenom borovicové lesy, nebo skoro jenom. Vpravo rostly totiž ještě olivovníky, pomerančovníky a mandlovníky na terasovitém pozemku, který končil nachlup přesně u mléčně modrého jezera zadržovaného majestátní hrází. Tatínek říkal, že ji postavil on, a nebýt jeho, všechna voda by odtekla. Tomu se mi však nechtělo věřit, doma jsme přece neměli žádné nářadí, takže jsem si pomyslel, že tolik přehánět by zase nemusel. Kousek dál bylo moře, a u něj moře lidí na plážích, v budovách, v restauracích a také v zácpách, rozdíl skutečně dosti zarážející. Maminka říkala, že nechápe, proč prázdninová hosté odjíždějí z měst a přejíždějí do jiných měst, vykládala, že pláže jsou znečištěné od lidí, kteří si mastí kůži, aby se opálili, ačkoli už jsou tuční a mastní dost, a taky že je tam z toho všeho moc hluku a moc to tam páchne. My se však mohli opalovat na plážičkách u jezera velkých přesně na tři osušky, pro nás tak akorát. Na střeše zámku jsme měli velkou terasu s mraky jasmínu, ty aspoň příjemně voní. A k tomu